

Sprawozdania

VIII Piknik Zdrowia Psychicznego

Warszawa, 10 października 2015 roku

W ramach Tygodnia Zdrowia Psychicznego, w dniu 10 października 2015 r. odbył się w Ośrodku Terapii w Środowisku I Kliniki Psychiatrii Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie (IPiN) (ul. Grottgera 25A, 00-785 Warszawa), VIII Piknik Zdrowia Psychicznego¹. Wydarzenie to, w formie konferencyjno-warsztatowej, zostało zorganizowane przez pracowników Ośrodka pod kierownictwem mgr Iwony Jeziorskiej.

Po przywitaniu licznie przybyłych podopiecznych i przyjaciół Ośrodka referat pt. „Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego – co dalej?” wygłosił prof. Jacek Wciórka. Prof. Wciórka zapoznał słuchaczy z dotychczasowym stanem rzeczy w zakresie ochrony zdrowia psychicznego w Polsce, wskazał na wynikające z jego niedoskonałości problemy natury praktycznej i prawnej oraz podkreślił konieczność kontynuacji działalności Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Opisał także wynikające ze specyfiki funkcjonowania systemu ochrony zdrowia w Polsce problemy organizacyjno-definityjne i finansowe dotyczące wzmiankowanego programu. Następnie przedstawił zasady działania i funkcjonowanie podobnych programów wzorcowych za granicą (ze szczególnym uwzględnieniem Niemiec i Finlandii, a także Stanów Zjednoczonych). Ukazał konieczność stworzenia systemu „Centrów Zdrowia Psychicznego”, położonych jak najbliżej ludzi z problemami psychicznymi (w każdym powiecie), a także wchodzących w ich skład mobilnych „Zespołów Interwencyjno-Mediacyjnych”, mogących dzięki temu działać „on-time” i rozwiązywać sytuacje kryzysowe. Zapoznał także słuchaczy z podejmowanymi i projektowanymi w Polsce działaniami dotyczącymi prewencji i ochrony zdrowia psychicznego.

Następnie referat pt. „Między wstydem a dumą: koszty i korzyści wyjścia z ukrycia” przedstawił dr Piotr Świtaj z I Kliniki Psychiatrii IPiN. Posiłkując się badaniami socjologicznymi (ze szczególnym uwzględnieniem dorobku Ervinga Goffmana), dr Świtaj opisał powstawanie naznaczenia społecznego i jego wpływ na funkcjonowanie psychospołeczne jednostki. W swoim referacie przedstawił tło teoretyczne i dane empiryczne z różnych badań odnoszących się do radzenia sobie ze stygmatyzacją i wykluczeniem. Celem lepszego unaocznienia prezentowanych treści, zaprezentował wyniki badań nad wymienioną tematyką w populacjach homoseksualistów i osób chorujących psychicznie. Przedstawiony punkt widzenia i zaprezentowane dane empiryczne wzbudziły żywy oddźwięk wśród słuchaczy i zainspirowały do wielu pytań i komentarzy.

Referat pt. „Nadzieja w praktyce” przedstawiła mgr Izabela Nowak z I Kliniki Psychiatrii IPiN. W trakcie wystąpienia prelegentka zaprezentowała najważniejsze koncepcje nadziei oraz omówiła jej znaczenie dla życia ludzkiego. Wskazała też na rolę nadziei w psychoterapii na przykładzie terapii poznawczo-behawioralnej, przedstawiła, czym jest wspomniana terapia oraz jak oddziałuje na uczestników i jakie efekty przynosi. Referat obejmował także przegląd artykułów naukowych dotyczących wpływu

---

¹ Autor serdecznie dziękuje prof. dr hab. Jackowi Wciórce za zaproszenie i możliwość uczestnictwa w VIII Pikniku Zdrowia Psychicznego.

poruszanej tematyki na funkcjonowanie psychospołeczne jednostki i wnioski z dotychczasowych badań.

Kolejny referat, pt. „Psychoterapia okiem użytkownika”, przedstawiła Ewa Piskorska z Fundacji eF-Kropka. Omówiła ona praktyczne aspekty psychoterapii i jej wpływ na życie klienta/pacjenta. Poruszyła tematy kontraktu terapeutycznego, budowania zaufania, uzgodnienia terminów spotkań i płatności za nie, a także problemy w relacjach pacjent/klient–psychoterapeuta oraz związane z funkcjonowaniem niektórych terapeutów w obiegu medialnym (przypadkowym) kontakcie poza ośrodkami terapeutycznymi i w ramach sieci społecznościowych (Facebook, Nasza-Klasa). Prezentowane wystąpienie wzbudziło żywy oddźwięk wśród słuchaczy i na nowo uświadomiło im wagę poruszanej tematyki.

Referat pt. „Wolontariusz, stażysta – inna perspektywa...” został wygłoszony przez dr Angelikę Kleszczewską-Albińską (SWPS Uniwersytet Humanistycznospołeczny, Ośrodek Terapii w Środowisku IPiN). Prelegentka przedstawiła w nim pojęcia „wolontariusza” oraz „stażysty”, opisała ich główne obowiązki oraz wskazała na szanse i zagrożenia związane z podjęciem wzmiankowanych nowych ról społecznych. Na przykładzie własnym i innych wolontariuszy związanych z Ośrodkiem Terapii w Środowisku omówiła także wyzwania, jakie stoją przed osobami mniej lub bardziej przygotowanymi merytorycznie i doświadczonymi życiowo w związku z podejmowaniem przez nie nowej roli społecznej wolontariusza/stażysty.

Na zakończenie spotkania Tomasz Kot ze Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „INTEGRACJA” w barwny sposób opowiedział o początkach Ośrodka Terapii w Środowisku IPiN oraz samego Stowarzyszenia „INTEGRACJA”. Całościowo i interesująco zarazem scharakteryzował ten pionierski okres rodzenia się psychiatrii środowiskowej w Polsce. Referat miał charakter edukacyjno-historyczny i ukazywał praktyczną stronę działalności Stowarzyszenia oraz rolę, jaką odegrała podczas powstania Ośrodka Terapii w Środowisku i Stowarzyszenia „INTEGRACJA” nieodżałowana pierwsza Kierownik Ośrodka, wybitna psychoterapeutka i psycholog kliniczna – mgr Katarzyna Muskat (zmarła niespodziewanie 29 grudnia 2014 r.).

Piknikowi towarzyszył kiermasz prac plastycznych, poczęstunek i zabawa taneczna. Należy podkreślić, iż tego rodzaju wydarzenia o charakterze naukowo-edukacyjnym i warsztatowym dają możliwość spotkania przedstawicieli różnych środowisk zaangażowanych w proces terapii psychiatryczno-psychologicznej. Stwarzają szansę wymiany poglądów i tworzenia/zawijazywania nowych inicjatyw z korzyścią dla psychoterapeutów i pacjentów/klientów. VIII Piknik Zdrowia Psychicznego dowiódł znacznego zainteresowania prezentowaną tematyką oraz konieczności szerokiego propagowania zasad utrzymania zdrowia psychicznego i dobrostanu psychofizjologicznego wśród przedstawicieli różnych środowisk. Liczba przybyłych osób oraz zadawane przez nich pytania świadczą o tym, że istnieje zapotrzebowanie środowiskowe osób chorujących/leczonych psychicznie oraz ich bliskich/rodzin na uczestnictwo w podobnych tematycznie i organizacyjnie konferencjach/spotkaniach o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym.

Zbigniew Małysz
Wydział Nauk Pedagogicznych
Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej